

PLA D'ACTUACIÓ DEL PARC DE MONTJUÏC

**SEGONA SESSIÓ DEL GRUP DE CULTURA, ESPORTS, LLEURE I TURISME –
OPERADORS**

20/06/18

PRIMERA SESSIÓ DEL GRUP D'ECOLOGIA URBANA – OPERADORS

Seu del Districte de Sants-Montjuïc, Carrer de la Creu Coberta, 104-106, Barcelona

20/06/18

Assistents

Lluís Rabell (Federació d'Associacions de Veïns i Veïnes de Barcelona), Josep Maria del Campo (CaixaForum), Neus De Haro (Grup Demòcrata), Hugo Fernández (Barcelona Universitari Club), Jordi Falgueras (Club Arc Montjuïc – Camp Municipal de Tir amb Arc del Castell de Montjuïc), Víctor Sánchez (Fundació Mies Van der Rohe), Eduard Arbós (Federació Catalana d'Hoquei Herba), Anton Vidal (Poble Espanyol), Silvia Company (Associació de Guies de Turisme de Catalunya -AGUICAT-), Antoni Reig (Coordinadora d'Entitats del Poble Sec), Albert Batlles (Jardí Botànic – Museu de Ciències Naturals de Barcelona)

Xavier Martín (*Responsable del Parc de la Muntanya de Montjuïc*)

Hungria Panadero, Josep Mañé (*Fundació Ferrer i Guàrdia*)

Pablo Martínez (*Estudi 300.000 km per segon*)

1. Funcionament de la sessió

Amb aquesta taula de debat s'inicia la segona ronda de trobades participatives amb els membres del Consell de la Muntanya de Montjuïc. Si bé durant la primera reunió es va fer un breu resum de la Modificació del PGM 2014 i de les principals dades estadístiques recollides, en aquesta segona sessió s'ha volgut fer un exercici comparatiu entre les principals aportacions realitzades durant la fase tècnica del procés i la dels membres del Consell. Amb aquesta metodologia s'han volgut treballar tres elements fonamentals: **1)** Grau d'acord / compatibilitat entre les propostes tècniques i les realitzades pels membres del Consell **2)** Visualització i posada en comú dels debats / propostes que s'han treballat en la fase tècnica però no s'han tractat durant la primera reunió de CELT amb membres del Consell **3)** Plantejar propostes més concretes sobre determinades qüestions, sobretot aquelles que generen més debat i/o controvèrsia.

Així doncs, al principi d'aquesta sessió s'ha presentat un quadre comparatiu de les aportacions realitzades durant la fase interna i la de membres del Consell. En aquest quadre s'han assenyalat els punts susceptibles de generar més debat, per tal d'orientar el debat, si bé s'ha deixat també la possibilitat de comentar qualsevol de les aportacions recollides a la taula.

Per altra banda, com hem mencionat, també s'ha incorporat un recull de plantejaments i propostes exposades al llarg de la fase tècnica, però que no es treballaren durant la primera sessió amb membres del Consell, amb la finalitat d'impulsar el debat sobre aquests aspectes.

2. Principals aportacions recollides

A continuació, presentem la taula-resum on es poden observar l'evolució / complementació de les propostes realitzades. En una primera columna, trobem les propostes que es van dur a terme durant la fase de participació interna del procés (tècnics i professionals municipals). Per la seva banda, en la segona columna hi podem trobar les aportacions recollides en la primera sessió amb membres del Consell. Aquestes s'han procurat enquadrar per temes amb les de la primera columna. En alguns casos, existeix un encaix entre la proposta tècnica i la realitzada pels membres del Consell. En altres, però, hi ha elements que són susceptibles de debat, un debat generat en la present sessió i que recollim a la tercera columna del quadre.

En el cas de la segona taula, s'ha fet un recull d'aquells temes que es varen tractar durant la fase tècnica i que no han estat tractats durant la primera sessió amb els membres del Consell. En la segona columna d'aquesta taula es recullen les idees que s'han aportat durant aquesta segona sessió.

Taula 1. Taula comparativa propostes fase tècnica – propostes fase membres del Consell

Proposta fase tècnica	Proposta 1a sessió membres del Consell	Aportacions 2a sessió membres del Consell
Mesures coordinades amb els veïns i comerciants. Impulsar mesures coordinades amb els veïns i comerciants per a fer ús tant dels equipaments esportius i culturals de la muntanya de Montjuïc.	Necessitat de treballar amb les entitats dels barris per a crear xarxa entorn a Montjuïc i potenciar-ne la comunicació. El teixit associatiu s'ha de sentir pròxim al parc.	Es considera que les entitats són una part fonamental a l'hora de generar aquesta xarxa al voltant de la muntanya. Es proposa vincular determinades festes populars dels barris a la muntanya, com poden ser la cavalcada de Reis o algunes activitats de les Festes Majors, per tal d'incrementar la vinculació entre la muntanya i els barris.
Reforçar la programació dels equipaments per atreure la ciutadania de Barcelona. Reforçar la programació d'activitats compartides entre els diversos equipaments culturals en la línia de	La majoria d'equipaments i operadors culturals estan treballant per a fomentar una proposta d'actes i activitats atractives per a la població local. Cal tenir en compte altres experiències d'èxit de la ciutat, com el Museu Blau.	Encaix entre la proposta tècnica i la dels membres del Consell

Pla d'Actuació del Parc de Montjuïc

<p>reforçar continguts que puguin atreure la ciutadania de Barcelona i el seu territori.</p>	<p>Consens en la potenciació de l'ús veïnal de la muntanya. Cal tenir en compte els diversos perfils dels visitants locals: veí dels barris limítrofs de la muntanya, de la resta de Barcelona, de l'AMB o de la resta de Catalunya.</p>	<p>Encaix entre la proposta tècnica i la dels membres del Consell</p>
	<p>Crear un centre d'interpretació de la muntanya de Montjuïc per tal de donar a conèixer el patrimoni i el paper històric de la muntanya a la ciutat de Barcelona, es percep com una manera de crear xarxa entre la muntanya i les associacions i el veïnat de Montjuïc.</p>	<p>Encaix entre la proposta tècnica i la dels membres del Consell</p>
	<p>Proposta de posar en relleu l'esport a Montjuïc com a valor afegit a la resta de la ciutat: esport sa, segell verd (idea), natura, història, etc. Es podria utilitzar aquesta iniciativa per a potenciar el treball en xarxa entre operadors i fins i tot amb altres agents.</p>	<p>Encaix entre la proposta tècnica i la dels membres del Consell</p>
	<p>Proposta de crear estratègies conjuntes entre els operadors esportius (espais de treball coordinat).</p>	<p>Hi ha d'haver una estratègia comuna entre operadors esportius i culturals?</p>
<p>Integrar l'oferta cultural de la muntanya amb programes de fidelització/promoció existents a nivell de ciutat. Impulsar un sistema de descomptes i visites gratuïtes per als residents a Barcelona, integrat amb la targeta Gaudir Més.</p>	<p>Els incentius econòmics es consideren també una bona iniciativa per a fomentar l'activitat cultural a la muntanya. Tot i això, s'especifica que les iniciatives que fins ara s'han impulsat en aquest sentit, com la Montjuïc Card, no han funcionat entre la població de Barcelona. Per una banda, perquè fomentaven un model de visita a la muntanya molt intensiu (un sol dia de vigència dels descomptes i accessos gratuïts) i, per l'altre, les dificultats a l'hora de tramitar aquesta targeta. Es proposa repensar un model de descomptes encarats a la ciutadania i de fàcil tramitació.</p>	<p>Es fan algunes consideracions: 1) És necessari agilitzar el funcionament i difusió d'aquests programes d'ofertes i descomptes. Desenvolupar una plataforma de fàcil accés amb informació dinàmica sobre les activitats que compten amb ofertes i les que no. 2) Cada un dels operadors de la muntanya hauria de decidir quines són les activitats a les quals vol aplicar el descompte. 3) La targeta Gaudir Més es considera una bona eina, però s'explica que la seva oferta és poc dinàmica, ja que es penja la programació una vegada a l'any. 4) La Montjuïc Card va deixar de funcionar perquè estava encarada al turisme. Cal generar un especial atractiu i interès per la muntanya en els barris limítrofs d'aquesta. 5) És necessari vincular aquesta targeta amb un espai d'informació centralitzat, així com una millora del transport.</p>
<p>Promoure nous itineraris turístics lligats a la recuperació d'antics camins històrics de la muntanya. Vincular al projecte amb el guiatge de natura, la millora de l'ocupabilitat de col·lectius en risc i la implicació d'entitats amb arrelament</p>	<p>Diverses vegades a l'any es realitzen rutes temàtiques que tenen una bona acollida per part del visitant de Barcelona, algunes de les quals són gratuïtes i es fan a Montjuïc. Es valora positivament aquesta experiència per tal de recuperar itineraris naturals i històrics del parc, i a</p>	<p>Encaix entre la proposta tècnica i la dels membres del Consell</p>

territorial.	la vegada permetre que el veí de la ciutat redescobreixi Montjuïc.	
	S'han de recuperar o millorar el manteniment de les diverses rutes naturals i històriques de la muntanya. Tant per a conservar aquest patrimoni com per a fomentar els desplaçaments a peu pel parc.	Encaix entre la proposta tècnica i la dels membres del Consell Vinculada a mobilitat.
	Es considera també important la millora del manteniment de determinades zones del parc, que actualment es troben descuidades i no conviden al visitant a passar-hi.	Encaix entre la proposta tècnica i la dels membres del Consell
	Impulsar camins històrics i implicar al veïnat.	Encaix entre la proposta tècnica i la dels membres del Consell Vinculada a mobilitat.
	Camins històrics, treball en xarxa entre equipaments, camins que connectin equipaments. Barris com el Poble Sec o la Marina ja són receptors d'aquesta mena de rutes. Montjuïc és una zona molt interessant a nivell històric de Barcelona, i caldria potenciar-ho.	Encaix entre la proposta tècnica i la dels membres del Consell Vinculada a mobilitat.
Millora de la informació interna per a programadors i operadors. Agenda compartida d'ús intern per als programadors i operadors de la muntanya que faciliti l'organització dels actes de manera coordinada i eviti els solapaments entre entitats definint criteris sobre l'operador que preval. Integració amb l'Agenda de ciutat i agregació de dades de totes les agendes particulars dels diversos departaments municipals.	Millora de la comunicació interna d'activitats realitzades (entre els operadors) hi ha actes no comunicats.	Encaix entre la proposta tècnica i la dels membres del Consell Es menciona que l'agenda per a operadors de la muntanya funciona a curt termini. Cal que aquesta agenda d'operadors es programi a més llarg termini.
Millora de la comunicació externa amb la ciutadania. Agenda de difusió oberta a la ciutadania on es recullen tots els actes organitzats a la muntanya de manera centralitzada i coordinada amb l'Agenda de ciutat.	En termes més generals, es considera que cal fer una comunicació en positiu, posant en valor tots els actes culturals, esportius i de lleure que es fan a la muntanya.	Encaix entre la proposta tècnica i la dels membres del Consell
	La potenciació de la premsa de barri com a canal de comunicació efectiu dels actes de la muntanya. Hi ha una xarxa de premsa molt potent i cal aprofitar-la.	Encaix entre la proposta tècnica i la dels membres del Consell
	Cal un relat comú de la muntanya, una definició de la personalitat d'aquesta. Aquest és un element que es considera prioritari a l'hora de potenciar-ne la	El debat sobre la identitat de la muntanya encara és obert, si bé en certa manera està acotat per les directrius de la Modificació del PGM. Alguns dels participants plantegen dos

	<p>comunicació. Montjuïc és un gran centre cultural de la ciutat, i s'ha de construir aquest relat.</p>	<p>models de parc:</p> <p>1) Espai natural / 2) Parc amb activitats culturals, esportives, lúdiques, etc.</p> <p>El model de parc que es vulgui impulsar a Montjuïc tindrà una afectació directa sobre el volum i tipus d'activitat que s'hi realitzi, el model de mobilitat, etc.</p> <p>Cal potenciar un parc pensat per als veïns i veïnes de Barcelona. Cal generar una oferta d'activitats interessants per al visitant. Que aquest pugui aprofitar la visita a Montjuïc.</p> <p>Altres aportacions mencionen que la renaturalització de la muntanya és també un valor per a la ciutat. No només el fet que s'hi facin activitats.</p> <p>Aquests dos enfocaments de Montjuïc no són contradictoris: cal potenciar l'espai verd i ordenar l'activitat.</p> <p>Una intervenció proposa un eslògan que aglutina els tres eixos de la muntanya (Montjuïc: cultura, natura, esport). Segurament el repte és buscar l'equilibri entre el pes de cada un d'aquests aspectes de la muntanya.</p>
	<p>Calen informadors culturals al parc, per donar a conèixer l'oferta existent i atendre els visitants.</p>	<p>Encaix entre la proposta tècnica i la dels membres del Consell</p>
	<p>Millora de la comunicació externa d'activitats realitzades (creació d'una plataforma que centralitzi tota la informació de l'activitat de la muntanya). BSM gestiona bona part de la informació sobre actes a Montjuïc, però no tota.</p>	<p>Encaix entre la proposta tècnica i la dels membres del Consell</p>
<p>Millora de la comunicació externa amb els veïns i veïnes. Sistema d'alertes/newsletter que informi als veïns dels barris propers dels actes i les seves afectacions. Cal preveure sistemes no digitals per accedir a tots els públics.</p>	<p>Es proposa recuperar el butlletí de BSM com a un element important per a la comunicació de l'activitat de la muntanya. Es menciona que ja s'ha plantejat la recuperació d'aquest butlletí.</p>	<p>La premsa de barri es destaca com un mitjà molt efectiu per a fer arribar informació als veïns i veïnes.</p> <p>En termes generals, cal combinar diversos canals d'informació:</p>

		<p>-Espai virtual (web, aplicació, etc.) -Ràdio de Sants-Montjuïc -Publicacions locals / Fulls informatius.</p> <p>Vinculada a convivència.</p>
<p>Pacte per a la reducció del nombre d'actes. Pacte per a la reducció del nombre d'actes a la muntanya, amb un nombre màxim d'actes anuals pel conjunt de la muntanya i per zones específiques.</p>	<p>Regular les activitats organitzades a la via pública (curses, empreses privades, activitats dirigides).</p> <hr/> <p>Regular activitats informals lucratives que fan servir l'espai públic o fins i tot algun equipament obert (activitats organitzades per empreses, associacions, grups informals, activitats religioses, etc.).</p>	<p>Vinculada a convivència.</p> <p>En termes generals, hi ha consens en la necessitat de disminuir el nombre d'actes de la muntanya, un objectiu que ja s'ha començat a treballar. Es menciona que al llarg dels darrers anys s'han reduït fins a un 50% les afectacions a Maria Cristina.</p> <p>Els grans concerts encara generen situacions de saturació, a causa de la gran afluència de vehicles privats.</p> <p>Cal potenciar l'allargament de l'estada del visitant a la muntanya i fomentar les visites dels barcelonins i barcelonines. És important una adequació de les infraestructures de l'espai públic per fer més còmodes i atractives les visites al parc: senyalització, mobilitat, lavabos, etc.</p> <p>Es menciona la percepció que cada vegada hi ha més activitats externes a la muntanya. Hi pot haver algunes activitats no comunicades, fora de control de llicències, però la realitat es que no s'aproven noves activitats a la muntanya a banda de les ja existents .</p>

Taula 2. Propostes de la fase tècnica no treballades a la taula de CELT dels membres del Consell

Propostes fase tècnica	Aportacions membres del Consell
<p>Dissenyar programes educatius per a donar a conèixer Montjuïc a les escoles a través dels CRP.</p>	<p>Es considera important crear i intensificar les sinergies entre els CRP, els centres escolars i els equipaments de la muntanya. Es considera que la muntanya conté un gran potencial pedagògic en molts àmbits (història, cultura, biodiversitat, etc.).</p> <p>En el cas d'alguns equipaments es menciona que no hi ha una major concurrència de visites escolars dels centres pròxims a la muntanya. Els CRP podria ser un element de dinamització de l'activitat d'aquests centres a la muntanya. En el cas d'altres equipaments, sí que hi ha una afluència important dels centres dels barris limítrofs, així com d'altres zones de la ciutat.</p> <p>A banda dels CRP, cal tenir també en compte altres espais i òrgans que poden incidir en el foment de l'activitat pedagògica a la muntanya, com ara el Consell d'Innovació Pedagògica.</p> <p>Els problemes d'accés i mobilitat a la muntanya suposen a vegades un impediment per a determinats centres per fer activitat a la muntanya.</p> <p>La major part de les visites d'escoles són per visitar alguns equipaments concrets. La manca d'espais per a menjar, la falta de lavabos o les dificultats en la mobilitat són aspectes que dificulten el foment de visites integrals (passar-hi tot el dia) de la muntanya.</p> <p>Cal també oferir facilitats econòmiques als Centres de Gran Complexitat.</p>

<p>Impulsar programes culturals per a persones amb discapacitats als equipaments de la muntanya.</p>	<p>Moltes dels equipaments de la muntanya compten amb una oferta d'activitat adequada per a la diversitat funcional. Cal potenciar la creació d'un programa comú d'activitats, millorar la comunicació sobre aquestes i la mobilitat al parc.</p> <p>Al Poble Espanyol hi ha un centre que treballa amb persones amb discapacitat, i que acompanyen a altres escoles que visiten el Poble Espanyol.</p> <p>Es valoren positivament alguns programes, com l'Apropa Cultura, destinat a potenciar la inclusió en l'àmbit de l'activitat cultural.</p>
<p>Establir una agenda prioritzada per a la reubicació dels equipaments esportius i educatius afectats per la MPGM.</p>	<p>Canviar de lloc el tir amb arc significaria un greu dificultat per a continuar realitzant aquesta activitat a Barcelona. La localització del camp de tir és un dels principals atractius per a molts dels practicants. En aquest sentit, es demana replantejar l'afectació de l'equipament.</p> <p>De la mateixa manera, en el cas del rugbi, es demana també la desafectació del seu equipament, donat que mentre estigui afectat no es podran fer les reformes estructurals que es requereixen i es viu en una situació permanent d'incertesa.</p>
<p>Promoure i impulsar la transformació dels equipaments a reconvertir: l'antic Far de Montjuïc, Julià de Capmany, ampliació de l'antic botànic, nou espai museístic pavelló Victòria Eugènia.</p>	<p>De moment no hi ha propostes concretes sobre la transformació d'aquests equipaments, a excepció del pavelló Victòria Eugènia. Es menciona que en aquest cas, és important desenvolupar una programació atractiva i adequada en el nou espai museístic.</p>
<p>Establir una agenda prioritzada dels projectes de les àrees de Cultura, Esports i Turisme a Montjuïc.</p>	<p>Des de fora de l'administració, la sensació és que els diversos departaments municipals es traslladen la responsabilitat els uns als altres. Existeix descoordinació entre les diverses àrees que treballen a la muntanya.</p> <p>Anteriorment havia existit el Centre Gestor de la muntanya, que realitzava tasques de coordinació. Era un centre amb personalitat jurídica pròpia. Potser ara no faria falta això, però sí que hi hagi una persona o òrgan que assumeixi aquestes tasques de coordinació.</p>

- Encaix entre els plantejaments tècnics i els dels membres del Consell
- Elements de debat i/o concreció
- Plantejaments oposats o molt divergents

Document de treball